

ÇGS - PLAN'EAT Öğretmen Sunumu

Gıda Güvenliği ve İklim Değişikliği

Yemek tercihlerimiz; iklim değişikliği, gıda güvenliği ve adaletle doğrudan bağlantılıdır.

➔ **ÖĞRETMEN NOTU** – Bu temayı kendi okulunuza ya da yaşadığınız çevreye göre uyarlayın (odak noktanızı buraya ekleyin).

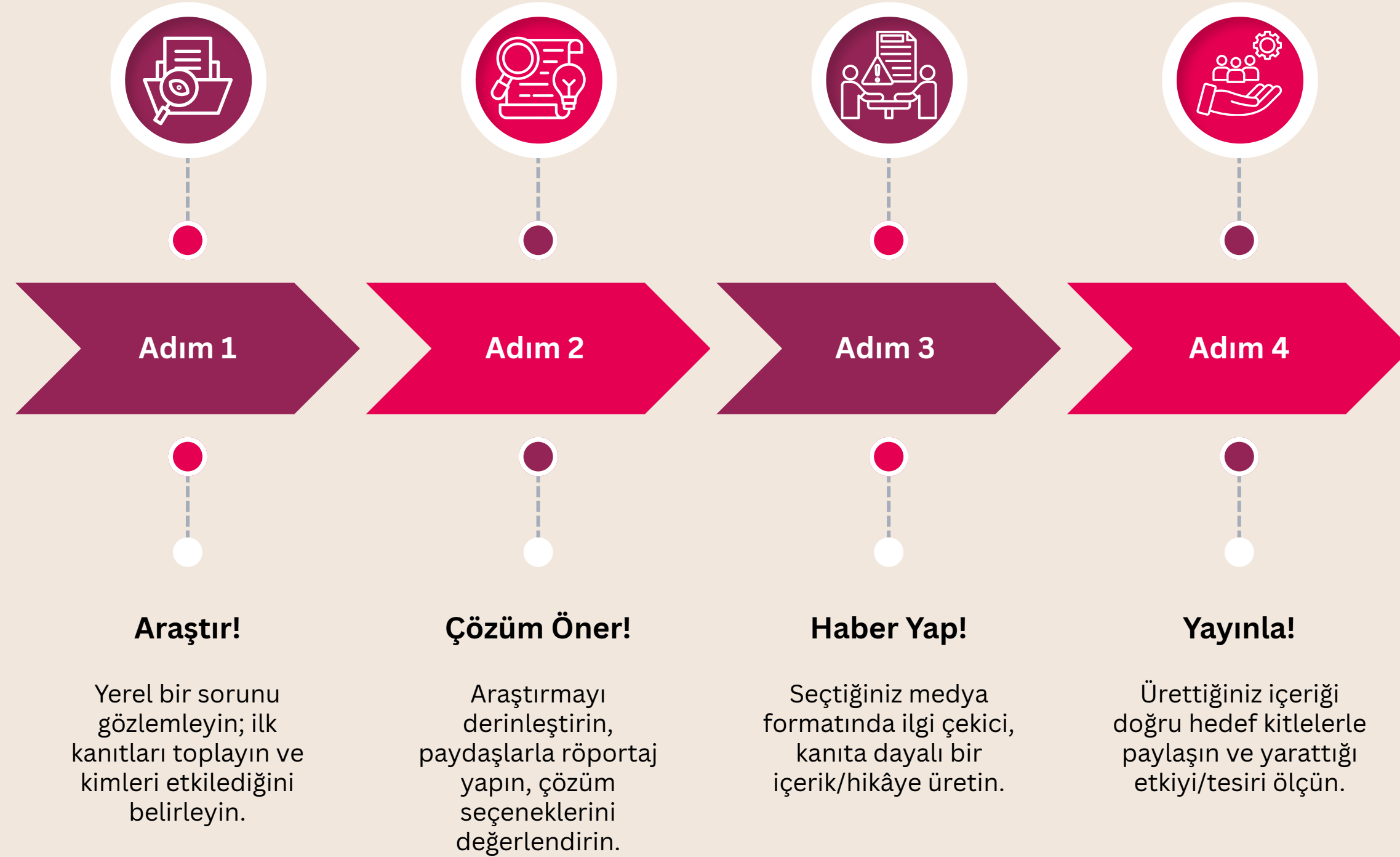
Hedefler

- ➔ Gıda sürdürülebilirliğine dair temel kavramları öğrenmek
- ➔ Yerel bir araştırma sorusu belirlemek ve güvenilir kanıtlar toplamak
- ➔ Çözüm önerilerini gerçek bir hedef kitleye net ve anlaşılır şekilde anlatmak
- ➔ Güvenilir bilgiyi doğru kullanmayı öğrenmek

ÇGS Programı'nın 4 Adımlı Yöntemi

Hangi temayı araştıracaksınız?

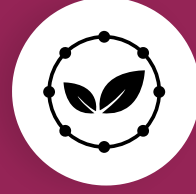
Gıda Etiketleri

(iddialar, içerikler, menşei, alerjenler)

Porsiyonlar ve Beslenme Rehberleri

(memnuniyet, süre, israf, beslenme)

Bitki Ağırlıklı Protein Beslenmesi

(uygunluk, engeller, uygun fiyat/erişilebilirlik)

İşlenmiş Gıdalar

(işlenme düzeyi, pazarlama, ambalaj)

Gıda Kaybı ve İsrafı

(israfın nerede ve neden oluştuğu)

Gıdanın Çevresel Ayak İzi

(malzemeler, ambalaj, yerel/mevsimsel/ithal)

Gıda Sistemleri

(tarladan sofraya haritalama, iklim riskleri, dayanıklılık)

ÖĞRETMEN NOTU: Kaç tema ve hangi temaları ele almak istiyorsanız ona göre seçiminizi yapın. Dilerseniz temayı daha küçük alt başlıklara da bölebilirsiniz.

ÇGS Programı

ARAŞTIRMA SORUMUZ

Güçlü bir araştırma sorusu şu özellikleri taşır: Yerel, açık uçlu, adil ve kanıta dayalı.

- “Okulumuzda/çevremizde _____ nasıl/neden oluyor?”
- “_____ in etkisi nedir ve kimler etkileniyor?”
- “Burada en büyük farkı hangi değişiklik yaratır, neden?”

Sınıfımızın/grubumuzun sorusu : _____

ÖĞRETMEN NOTU: Soruyu yerelleştirin ve yanıtlanabilir hâle getirin. Evet/hayırla biten sorulardan uzaklaştırın. Gruplardan şu kısımların altını çizmelerini isteyin: Sorun / kimler etkileniyor / hangi kanıta ihtiyaç var.

Kullanabileceğiniz Kanıtlar

Kanıtları karıştırarak kullanın:

- ➔ Birincil kanıt: Gözlemler, sayımlar, ölçümler (ör. israf sayımı), fotoğraflar, kısa ve anonim mini anketler
- ➔ Topluluğun sesi: Okul personeli/veliler/yerel işletmeler vb. ile röportajlar
- ➔ İkincil kanıt: PLAN'EAT bilgi notları, güvenilir kaynakların raporları/verileri

Güvenilirlik Kontrolü:

Bunu kim yazmış ve neden?

Veri nereden geliyor?

Güncel mi/konumuzla ilgili mi?

Başka bir güvenilir kaynakla doğrulayabiliyor muyuz?

Üç

Davranış Alanı

Gezegen Sağlığı Diyeti

Gezegen Sağlığı Diyetini benimsemek, insan sağlığını gezegenin sürdürülebilirliğiyle aynı çizgide buluşturur.

Daha çok bitki temelli bir beslenmeye yönelerek, insanlar çevresel ayak izlerini ciddi ölçüde azaltırken beslenme kalitelerini de artırabilir.

Yerel ve Mevsimsel Gıda Sistemleri

Yerel ve mevsiminde beslenmek; çevresel etkiyi azaltır, yerel ekonomiyi güçlendirir ve gıdanın besin değerini korumaya yardımcı olur.

Gıda İsrafını Azaltmak

Gıda israfı, sürdürülebilirliğin en büyük dertlerinden biri; çünkü su, toprak, enerji ve gübre gibi hayati kaynakları boşa harcarken ormansızlaşmayı ve biyoçeşitlilik kaybını da körüklüyor. Üstelik küresel sera gazı salımlarının yaklaşık %8-10'u gıda israfından kaynaklanıyor.

ÖĞRETMEN NOTU: Okulunuzun gerçekten etkileyebileceği örnekleri buraya ekleyin.

ÇGS Programı

Haber Yapmak

Hedef kitlenize ve kanıtlarınıza en uygun kategoriye seçin:

Makale/ fotoğraf/ video/ podcast

Asgari ÇGS Değerlendirme Kriterleri:

- Net bir mesaj ve hedef kitle
- Kanıtların içeriğe yedirilmesi (veri, alıntı/ses, güvenilir bilgiler)
- Sonunda bir sürdürülebilir beslenme ipucu ve/veya eylem çağrısı olması

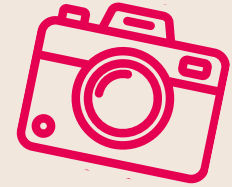

Yaygınlaştırma

Okullar için uygun yaygınlaştırma yolları:

- Danışmanlık/rehberlik saatinde ya da törende 2 dakikalık sunum
- Yemekhane/kantin alanında sergi: Afiş/infografikler
- Okul web sitesi/bülteni/öğrenme platformu
- Toplumla paylaşım: Kütüphane/gençlik merkezi/belediye/yerel gazete

ÖĞRETMEN NOTU: İşi yönetilebilir tutmak için tek bir etki ölçütü seçin. Ayrıca yayınlama/paylaşma için okulunuzun onay süreçlerini (hangi kanaldan paylaşılabilir, kim onaylıyor vb.) ekleyin.

Güvenlik, Etik, Eşitlik & İyi Olma Hali

Biz şunları yapacağız:

- ✓ Odağımızı bireyleri veya aileleri suçlamaya değil, sistemlere vereceğiz.
- ✓ Kültür, erişim ve seçimler hakkında saygılı bir dil kullanacağız.
- ✓ Anketleri anonim ve isteğe bağlı tutacağız. Hassas kişisel veri toplamaktan kaçınacağız.
- ✓ Ses/video kaydı ya da tanınabilir görüntü almadan önce izin alacağız.
- ✓ Okulun onaylı platformlarını kullanacağız. Paylaşmadan önce öğretmenimiz kontrol edecek.

ÖĞRETMEN NOTU: Okulunuza ait politikalarınızı buraya ekleyin (fotoğraf/çekim kuralları, röportaj süreçleri, dış paydaşlarla okul e-postası üzerinden iletişim vb.)

Gıdayla ilgili bir etkinlik yapılacaksa (tadım/denetim gibi), alerji ve hijyen onaylarını mutlaka kontrol edin.

Adım 1

Yerel sorun, örnek/kanıt, kimler etkileniyor ve yerel-küresel bağlantı

Adım 2

Güvenilir bilgiler, röportaj soruları, güvenilirlik kontrolü ve çözüm fikirleri

Adım 3

Haberin/çıktının formatı, hedef kitle ve mesaj, kanıtlar ve eylem çağrısı

Adım 4

Paylaşım planı, kimler destek olabilir, etki ölçümü ve bir sonraki adımlar (ÇGS Uluslararası Yarışması!)

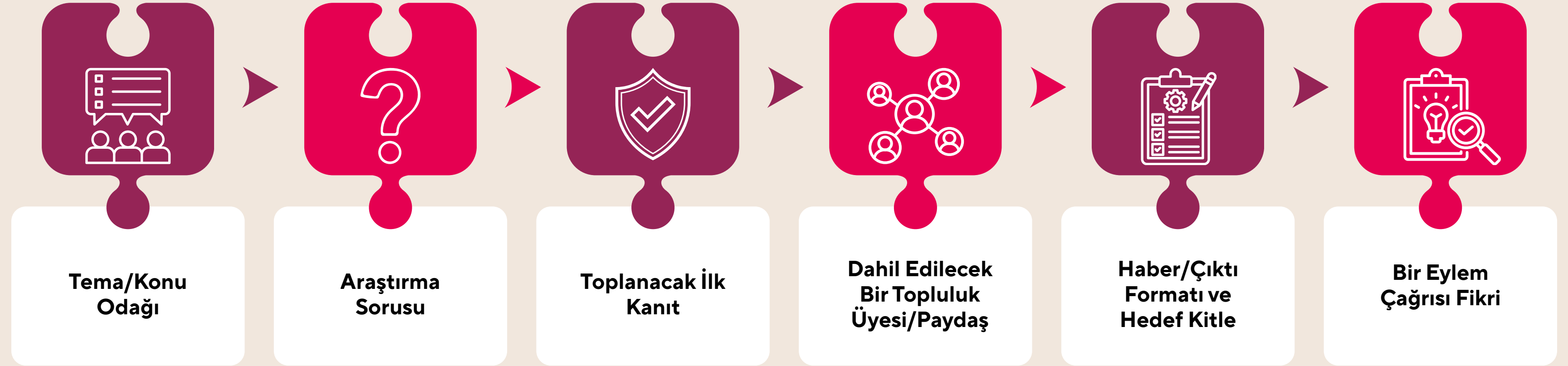
ÖĞRETMEN NOTU: ÇGS Öğrenci Çalışma Kitabı'nın teslimi ve değerlendirilmesine dair notlar ekleyin (kullandığınız uygulama modeline göre).

ÇGS Öğrenci Çalışma Kitabı

İlerlemeyi takip etmek için çalışma kitabını kullanıyoruz:

Ayrılmadan önce, şunlara sahip olmalısınız:

ÖĞRETMEN NOTU: 45 dakikalık başlangıç dersinde, bunu “en az beklenen çıktı” olarak kullanın.

Birden fazla ders yapıyorsanız, en üst satırı şöyle güncelleyin: “Bugün ÇGS’nin ... adımını şu şekilde tamamladık: ...”